

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijska 3: Ekonomska statistika

Indeks Proizvođačkih Cena K1-2016

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova (ASK) je počela da objavljuje Indeks Proizvođačkih Cena (IPC) od maja 2009.godine.

Cene i vrednost industrijskih proizvoda su prikupljeni od proizvođačkih preduzeća koje imaju veći uticaj na Kosovu. Vrednost godišnje proizvodnje i prosečne cene su prikazane sa podacima iz 2007.godine a od prvog kvartala 2009. vrši se kontinuirano praćenje i izračunavanje indeksa, kvartalno i godišnje.

Indeks Proizvođačkih Cena je u skladu sa standardnom klasifikacijom delatnosti pod NPD Rev.2 – “Uredba Br.11/2013 član 7 za implementaciju standardne klasifikacije privrednih delatnosti NACE-Rev.2”.

ICP je u fazi razvoja i ima za cilj da uključi privredne delatnosti koje trenutno nisu aktivna, ali postepeno se očekuju rezultati ovih delatnosti.

Komentari, primedbe, predlozi i sugestije u vezi ove publikacije su dobrodošli i oni se mogu slati na sledeću email adresu: economic@ks-qov.net.

Publikaciju su pripremili:
Ilir T. Berisha - Direktor Odeljenja
Ibish Asllani - Šef Devizije
Hamdi Jupolli – Šef Sektora
Hasan Berisha -Viši Zvaničnik

Jun, 2016.god.

Izvršni Direktor ASK,
Isa Krasniqi

Skraćenice i znaci

- IPC** - Indeks Proizvođačkih Cena
- ASK** - Agencija za Statistiku Kosova
- NPD** - Nomenklatura privrednih delatnosti
- K1** - Prvi kvartal
- K2** - Drugi kvartal
- K3** - Treći kvartal
- K4** - Četvrti kvartal

- :** - Podaci nisu dostupni
- 0** - Manje od polovine jedinica koja se koristi
- - Nije primenljivo
- %** - Procenat
- W** - Statističke težine (specifična težina)
- Ø** - Prosek

Sadržaj

	Strana
Indeks cena proizvođača (ICP) za prvi kvartal 2016.....	4
Tabela 1: Indeks cena proizvodnje (ICP) K1 2009 – K1 2016 (2010=100), tromesečne i godišnje promene u procentima.....	5
Tabela 2: Težine, indeks proizvođačkih cena (2010=100) tromesečne i godišnje promene u procentima	7
Metodologija	8

Indeks Proizvođačkih Cena (IPC) za Prvi kvartal- 2016

Ukupan Indeks proizvođačkih cena na Kosovu je beležio pad od -0.5% između K4 2015 i K1 2016. U poređenju sa K1 2015. proizvođačke cene su pale u proseku za -0.4%.

Četvrti kvartal 2015 – Prvi kvartal 2016 -0.5 %

Proizvođačke Cene na Kosovu su pale u proseku za -0.5% između K4 2015 i K1 2016: Veći pad cena po granama privrednih delatnosti beležen je u: proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice (-7.5%), proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda (-6.6%), proizvodnja metala (-3.1%), proizvodnja nameštaja (-2.3%), ostale rude i kamenoloma (-0.7%), proizvodnja gume i plastike (-0.6%), prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja (-0.5%), proizvodnja mašina i opreme (-0.5%), proizvodnja mašina i opreme (-0.4%), proizvodnja kože i predmeta od kože (-0.4%) i proizvodnja papira i papirnih proizvoda (-0.1%).

Pad je neutralizovan rastom cena u: vađenje metalnih ruda (6.1%), proizvodnja pića (1.8%), proizvodnja prehrambenih proizvoda (0.5%), proizvodnja hemijskih proizvoda (0.4%) i proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema (0.3%),.

Prvi kvartal 2015 – Prvi kvartal 2016 -0.4 %

Proizvođačke cene na Kosovu su pale u proseku za -0.4% između K1 2015 i K1 2016 Veći pad cena po granama privrednih delatnosti beležen je u: proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice (-7.0%), proizvodnja metala (-6.6%), proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda (-5.7%), proizvodnja mašina i opreme (-5.0%), vađenje metalnih ruda (-4.0%), proizvodnja papira i papirnih proizvoda (-3.0%), prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja (-2.6%), proizvodnja nameštaja (-2.0%), ostale rude i kamenoloma (-0.7%), proizvodnja gume i plastike (-0.5%) i proizvodnja hemijskih proizvoda (-0.4%).

Pad je neutralizovan rastom cena u: proizvodnje električne opreme (3.3%) proizvodnja kože i predmeta od kože (2.8%), proizvodnja pića (1.9%), snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (1.0%), proizvodnja prehrambenih proizvoda (0.3%) i proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema (0.1%).

Tabela 1: Indeks Proizvođačkih Cena (IPC) K1 2009 – K1 2016 (2010=100), Kvartalne i godišnje promene u procentima

Kodevi	Nomenclatura privredne aktivnosti NPD rev.2	Težine	K1 - 2016	K1 - 2016	K1 - 2016
			Ø2010=100	K4 - 2015	K1 - 2015
	Ukupno IPC	999.98	113.2	-0.5	-0.4
05	Vađenje uglja i lignita	4.24	137.5	0.0	0.0
07	Vađenje metalnih ruda	14.94	136.5	6.1	-4.0
08	Ostale rude i kamenoloma	28.63	132.1	-0.7	-0.7
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	187.68	108.7	0.5	0.3
11	Proizvodnja pića	89.02	107.0	1.8	1.9
13	Proizvodnja tekstila	11.44	0.0	0.0	0.0
14	Proizvodnja odeća	4.88	0.0	0.0	0.0
15	Proizvodnja kože i predmeta od kože	2.02	102.8	-0.4	2.8
16	Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja	12.85	99.2	-0.5	-2.6
17	Proizvodnja papira i papirnih proizvoda	14.42	79.8	-0.1	-3.0
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	13.15	0.0	0.0	0.0
20	Proizvodnja hemijskih proizvoda	21.14	141.7	0.4	-0.4
21	Prerada proizvoda i farmaceutski preparati	0.47	0.0	0.0	0.0
22	Proizvodnja gume i plastike	52.12	98.6	-0.6	-0.5
23	Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda	108.94	93.0	-6.6	-5.7
24	Proizvodnja metala	2.16	68.2	-3.1	-6.6
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema	67.16	90.3	0.3	0.1
27	Proizvodnja električne opreme	4.17	95.3	-0.4	3.3
28	Proizvodnja mašina i opreme	1.94	86.9	-0.5	-5.0
30	Proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice	0.93	124.5	-7.5	-7.0
31	Proizvodnja nameštaja	22.32	94.5	-2.3	-2.0
35	Snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	297.20	130.3	0.0	1.0
36	Sakupljanje, tretman i snabdevanje vodom	21.17	103.3	0.0	0.0
38	Aktivnosti sakupljanje, tretmana i odlaganja otpada	16.99	0.0	0.0	0.0

Grafikon 1: Razvoj IPC-a, Prvi kvartal 2009 – Prvi kvartal 2016 (2010=100)

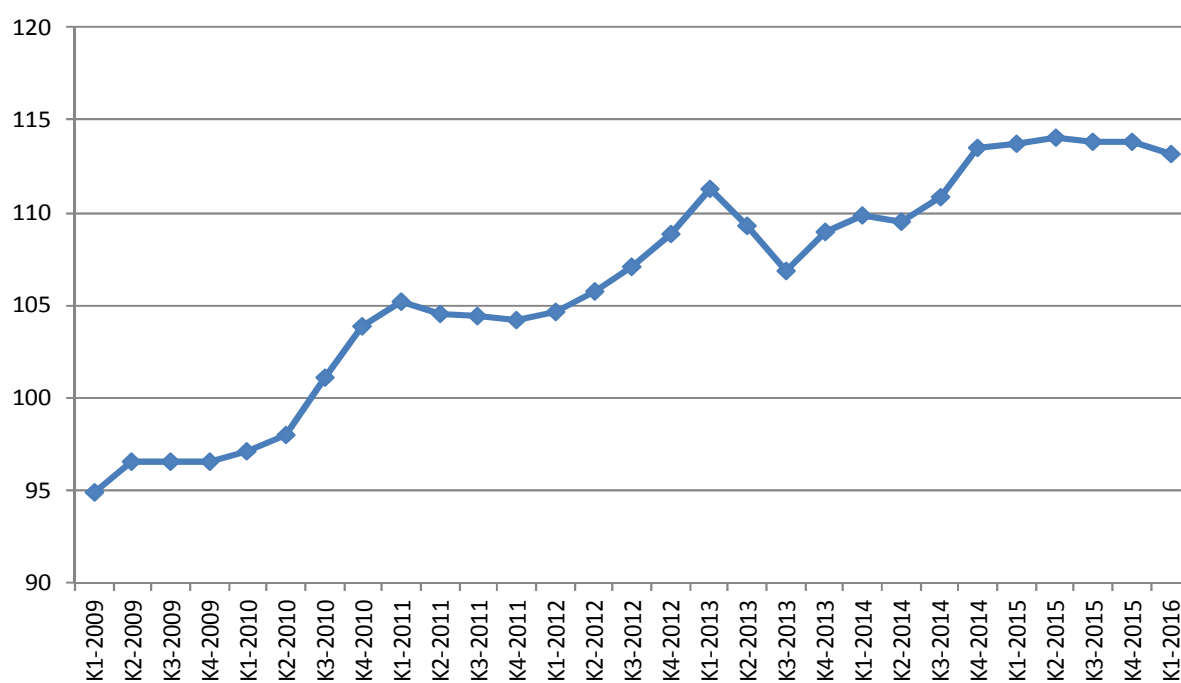

Tabela2: Težine, indeks proizvođačkih cena (2010=100) Kvartalne i godišnje promene u procentima

Kodevi	Nomenklatura privredne aktivnosti NPD rev.2	Težine	K1 - 2016	K1 - 2016	K1 - 2016
			Ø2010=100	K4 - 2015	K1 - 2015
	Ukupno IPC	999.98	113.2	-0.5	-0.4
05	Vađenje uglja i lignita	4.24	137.5	0.0	0.0
07	Vađenje metalnih ruda	14.94	136.5	6.1	-4.0
08	Ostale rude i kamenoloma	28.63	132.1	-0.7	-0.7
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	187.68	108.7	0.5	0.3
11	Proizvodnja pića	89.02	107.0	1.8	1.9
13	Proizvodnja tekstila	11.44	0.0	0.0	0.0
14	Proizvodnja odeća	4.88	0.0	0.0	0.0
15	Proizvodnja kože i predmeta od kože	2.02	102.8	-0.4	2.8
16	Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i druća, osim nameštaja	12.85	99.2	-0.5	-2.6
17	Proizvodnja papira i papirnih proizvoda	14.42	79.8	-0.1	-3.0
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	13.15	0.0	0.0	0.0
20	Proizvodnja hemijskih proizvoda	21.14	141.7	0.4	-0.4
21	Prerada proizvoda i farmaceutski preparati	0.47	0.0	0.0	0.0
22	Proizvodnja gume i plastike	52.12	98.6	-0.6	-0.5
23	Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda	108.94	93.0	-6.6	-5.7
24	Proizvodnja metala	2.16	68.2	-3.1	-6.6
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema	67.16	90.3	0.3	0.1
27	Proizvodnja električne opreme	4.17	95.3	-0.4	3.3
28	Proizvodnja mašina i opreme	1.94	86.9	-0.5	-5.0
30	Proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice	0.93	124.5	-7.5	-7.0
31	Proizvodnja nameštaja	22.32	94.5	-2.3	-2.0
35	Snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	297.20	130.3	0.0	1.0
36	Sakupljanje, tretman i snabdevanje vodom	21.17	103.3	0.0	0.0
38	Aktivnosti sakupljanje, tretmana i odlaganja otpada	16.99	0.0	0.0	0.0

Definicija i svrha IPC-a

Indeks proizvođačkih cena (IPC) je relativni indeks koji meri stepen promena cena proizvedenih roba (proizvoda) i usluga u određenim vremenskim periodima. Uglavnom, kao statistički parametar ima poseban značaj kao deflator Bruto Domaćeg Proizvoda za proizvodni pristup.

Metodologija

Cene i vrednost industrijskih proizvoda su prikupljene od najreprezentativnih proizvođačkih preduzeća (reprezentativnih) na Kosovu. Vrednost godišnje proizvodnje i prosečne cene su za prvi kvartal (K1) 2007, dok od prvog kvartala (K1) za 2009 kontinuirano se vrši redovno prikupljanje na kvartalnom nivou.

Zbog uporedivosti podataka sa podacima Eurostata, odlukom Vlade Republike Kosovo, Agencija za Statistiku Kosova od 01.09.2014 počela je sa korišćenjem nove nomenklature ekonomskih aktivnosti (NVE Rev.2) na odnosu Uredbe "br.11/2013 o implementaciju standarda za klasifikaciju delatnosti", tako da je Indeks cena proizvođača je izmenjen u skladu sa ovim nomenklaturom.

Istovremeno bazni Indeks promenjen promenom bazne godine 2007=100 na bazu **2010=100**. Grupe delatnosti 13, 14, 18, 21 i 38 učestvuju u izračunavanje Indeksa, samo za to što su ove delatnosti uključeni nakon 2010 godine, a njima nedostaje bazni Indeks 2010=100, kasnije će se zasnovati njihov Indeks i izračunavanja sledećih indikatora .

IPC od prvog kvartala 2016 koristi ažurirane specifične težine (pondera) sa podacima od Struktorne Poslovne Anketa (SPA), godine 2014.

IPC- od 2016 godine, izračunava se za 24 privredne delatnosti, oko 180 proizvođačkih preduzeća, za oko 600 artikala. Kao projekat (GOPA - ASK) počeo je u 2007 kako bi se stvorile osnovne baze za osnivanje istraživanja IPC, dok sredinom 2010 je podržan od strane Švedske SIDA-e.

Za izračunavanje IPC u okviru ekonomskih delatnosti upotrebljena je Lasperova formula.

Agregacija do PPI u celini

$$PPI_0^q = 100 * \sum_{g=1}^h w_g * I_{0,g}^q$$

PPI_0^q = Indeks proizvođačkih cena između kvartala 0 i kvartala q

w_g = Težina za grupe

$I_{0,g}^m$ = Stopa cena za grupu g između kvartala 0 i kvartala q

h = Broj privrednih aktivnosti u skladu sa NACE Rev.2

Proračun lančanog indeksa IPC

$$PPI_{2010}^{Y,q} = \frac{PPI_{2010}^{Y-1,4}}{100} * PPI_0^{Y,q}$$

$PPI_{2010}^{Y,q}$ = Lančani indeks IPC između 2010 i kvartala q u tekućoj godini

$PPI_{2010}^{Y-1,4}$ = Lančani indeks IPC između 2010 i četvrtog kvartala u prethodnoj godini

$PPI_0^{Y,q}$ = Indeks Cene proizvodnje između kvartala 0 i kvartala q u tekućoj godini.

Izračunavanje promena

Razlika između kvartala q i kvartala q-1 se izračunava na sledeći način:

$$\left[\left(\frac{PPI_0^{Y,q}}{PPI_0^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Prosek kvartalne promene}$$

$PPI_0^{Y,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za tekući kvartal q

$PPI_0^{Y,q-1}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za prethodnu kvartal q-1

$$\left[\left(\frac{PPI_{2010}^{Y,q}}{PPI_{2010}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Procenat godišnje promene}$$

$PPI_{2010}^{Y,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za tekući kvartal q

$PPI_{2010}^{Y-1,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za prethodnu godinu i kvartal q

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Program Zvanične Statistike, 2013/2017 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. **Departmani podrške**; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije. U okviru Agencije takođe su obrazovana i **Regionalne kancelarije** su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Broj zaposlenih i budžet još su ograničeni. Ukupno zaposleni su 143 radnika, od njih 98 (68.5%) u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama 45 (31.5%). Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 61.7% sa visokom obrazovanjem, 15.4% sa višem obrazovanju i 17.5% sa srednjem obrazovanjem.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNICEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova, dok u 2014.godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede.Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradu razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>